

הכנסת ומוסדות ממלכתיים

I. הכנסת

מינהל מזנון הכנסת

1. עם ראשית פעולתה של הכנסת, שמקום מושבה היה אז בתל אביב, הוקם בה מזנון בשביל חברי הכנסת, עובדיה ואורחים. מדצמבר 1958 הופרד המזנון בכנסת לשניים: אחד לחברי כנסת ואחד לעובדי הכנסת ולאורחים. לפי תנאי ההתקשרות עם בעל המזנון קיבלה הכנסת על עצמה את הסיכון העסקי שבניהול המזנון — בדרך של כיסוי הפסדים במידה שנתהוו. בתקציב הכנסת לשנת הכספים 1960/61 נקבע למטרה זו סכום של 24,000 ל"י.

מזכירות הכנסת יזמה במשך השנים בדיקות מספר על ידי גורמים שונים כדי לקבוע את הרנטביליות של המזנון וכדי למצוא את הבסיס הכספי הנכון לתנאי ההתקשרות עם בעל המזנון. יושב־ראש הכנסת פנה במכתבו מיום 18 במאי 1960 למבקר המדינה בבקשה "לערוך ביקורת יסודית במזנון הכנסת ויעילות ניהולו", ומבקר המדינה הטיל על השירות לביקורת המשקיות שבמשרדו לערוך בדיקה מינהלית במזנון הכנסת.

2. מבקר המדינה המציא ב־17 ביולי 1960 דין וחשבון על ביקורת זו ליו"ר הכנסת. בדו"ח זה הצביע מבקר המדינה על כך, שהשיטה הנהוגה בניהול המזנון אינה עשויה לעודד במידה הדרושה את בעל המזנון לנהל את המזנון באורח משקי וחסכוני. הוצע, שהכנסת תפרסם מכרז על ניהול המזנון ותערוך עם בעל המזנון שייבחר הסכם מפורט בכתב על תנאי ההתקשרות, לפיהם ישא בעל המזנון בעצמו בסיכון ובאחריות לניהול המשקי של המזנון. כן הוצע לכלול במכרז הסדרים מספר, שיש בהם להגדיל את הרנטביליות של המזנון: במיוחד הומלץ, שבמזנון המיועד לעובדי הכנסת ולאורחים יונהגו ארוחות אחידות ושירות עצמי.

3. מזכירות הכנסת פרסמה מכרז בהתאם להמלצות הביקורת, ועל פי תוצאות המכרז התקשרה עם בעל מזנון חדש.

II. בנק ישראל

הסקירה דלהלן מקיפה את שנת העסקים של הבנק מ־1.1.1960 עד 31.12.1960. בתקופה הנסקרת נערכה ביקורת ביחידה להנפקת המטבע, ביחידה לנכיון משנה ובמחלקת הביקורת הפנימית. כן טיפלה הביקורת בשאלות הכרוכות בתקציב הבנק וביצועו ועמדה על התפתחות חוב הממשלה לבנק.

תקציב הבנק

הבנק נהג עד שנת 1960 ועד בכלל להכין תקציבים שנתיים מינהליים לפי סוגי ההוצאות, כגון הוצאות למשכורת, הוצאות לדואר, לטלפון, ועוד. הביקורת הצביעה על הצורך, שלמען הגברת

הפיקוח התקציבי יראה התקציב את ההוצאות הכרוכות בפעולות של כל אחת ממחלקות הבנק. בדעת הבנק לעבור במשך השנים הבאות לתקציב פעולות ותפקידים, ולשם כך ניגש לעריכת סקרים ומחקרים על הפעולות של כמה ממחלקותיו. הבנק הודיע, שבשנת 1961 הוא מכין את התקציב כרגיל אך מלבד זאת הוא עורך גם ניתוח תקציב זה לפי היחידות.

המאזן וחשבון ריווח והפסד

מאזן הבנק ליום 31.12.1960, כפי שפורסם על ידי הבנק, מובא להלן (עמ' 300). מובא גם חשבון ריווח והפסד לשנה המסתיימת בתאריך המאזן, שהושלם על ידי פירוט יתר של הסעיפים (ראה עמ' 301).

אמצעי הבנק והשימוש בהם

התפתחות אמצעי הבנק והשימוש בהם מתוארים ב־3 לוחות (ראה עמ' 302—307) : לוח 1 מראה את התפתחות אמצעי הבנק מתום שנת 1955 ולוחות 2 ו־3 מראים את השימוש באמצעים אלה, כשהנתונים בלוחות אלה מובאים במספרים אבסולוטיים ובאחוזים. הלוחות גם משקפים את מגמת ההתפתחות בשנים 1955 עד 1960. לשנת הבסיס למדד המגמה נקבעה שנת 1957. כיוון שהשנים 1955 ו־1956 אינן יכולות להיחשב כשנים אופייניות לפעולות הבנק.

ס"ה מאזן הבנק ל־31.12.1960 מסתכם ב־1,085 מליון ל"י ; ס"ה האמצעים המופיע בלוחות אלה לאותו יום הוא 925 מליון ל"י בקירוב. ההפרש בסך 160 מליון ל"י בקירוב, מסתבר מהעובדה, שהביקורת קיזזה את התחייבויות הממשלה לבנק בסך 90 מליון ל"י בקירוב כנגד חובות הממשלה לבנק (ראה סעיף 1(3) בלוח 2); הלוחות אף אינם כוללים חשבונות מקבילים בעבור ההתחייבויות בעד אשראים דוקומנטריים שנפתחו או שקוימו על ידי הבנק בקשר להסכמי תשלומים ובעבור ההתחייבויות בעד ערבויות שניתנו על ידי הבנק. חשבונות מקבילים אלה מסתכמים ליום 31.12.1960 בסך 70 מליון ל"י בקירוב.

(א) האמצעים — (לוח 1). אמצעי הבנק מוצגים כשהם ממוינים לפי אמצעים במטבע ישראלי ואמצעים במטבע חוץ. אשר לאמצעים במטבע ישראלי, נעשתה הפרדה בין האמצעים שהבנק רשאי לקבלם בתוקף "חוק בנק ישראל, תשי"ד—1954" — מלבד ההון, כספים במחזור ופקדונות חובה של המוסדות הבנקאיים הישראליים — לבין אמצעים אחרים — הפקדות של בנקים לזמן קצוב ופקדונות של מוסדות חוץ. האמצעים במטבע חוץ מתחלקים לשניים : פקדונות מוסדות ישראליים ופקדונות מוסדות חוץ.

במשך שש שנות קיומו הגדיל הבנק את סך הכל האמצעים שלו מ־300 מליון ל"י בקירוב ב־31.12.1955 ל־925 מליון ל"י בקירוב ב־31.12.1960. ההגדלה בשנת 1960 היתה ב־215 מליון ל"י בקירוב. מגמת ההתפתחות בהגדלת האמצעים במטבע חוץ הייתה מהירה יותר מאשר המגמה במטבע ישראלי. בהתאם למדד שנקבע (שנת 1957=100 נקודות) הייתה העלייה בהתפתחות האמצעים במטבע חוץ מ־18 נקודות לסוף שנת 1955 ל־240 נקודות לסוף שנת 1959 ול־403 נקודות לסוף שנת 1960 ; האמצעים במטבע ישראלי גדלו באותה התקופה מ־64 נקודות ל־162 נקודות בלבד.

במסגרת גידול האמצעים בלירות ישראליות היה קצב הגידול של האמצעים שהבנק רשאי לקבלם בתוקף החוק יותר אטי מאשר קצב הגידול של האמצעים האחרים. מתוך האמצעים האחרים יש לציין את הפקדונות של מוסדות חוץ בלירות ישראליות, שגדלו בשנת 1959 ב־48 מליון ל"י ובשנת 1960 ב־33 מליון ל"י. העלייה הייתה אפוא בשנתיים האחרונות ב־81 מליון ל"י ואמצעים אלה הגיעו ליום 31.12.1960 ל־142 מליון ל"י.

העלייה באמצעים במטבע חוץ נובעת בעיקרה מעליית הפקדונות של מוסדות בנקאיים ישראלים. קצב הגידול בסעיף זה היה מהיר ביותר; רק בשלוש השנים האחרונות גדל אמצעי זה פי שמונה: מ־23 מליון ל"י ל־178 מליון ל"י. בשנת 1960 גדלו פקדונות אלה ב־93 מליון ל"י ובשנתיים האחרונות ב־140 מליון ל"י.

(ב) השימוש באמצעי הבנק (לוח 2 ו־3). לוח 2 מראה את השימוש באמצעל הבנק, כשהם ממוינים לפי הסקטור הממשלתי והסקטור הלא ממשלתי. החשבונות בסקטור הממשלתי גדלו מסוף שנת 1955 עד סוף שנת 1960 מ־180 מליון ל"י בקירוב ל־480 מליון ל"י בקירוב, ז.א. גידול ב־300 מליון ל"י. החשבונות של הממשלה ליום 31.12.1960 כוללים שטרי התחייבויות בסך 322 מליון ל"י בקירוב — בתוכם שטרי מקרקעין, שטרי אוצר, מקדמת בטחון ומקדמת בטחון וקליטה — ומקדמות ארעיות לממשלה בסך 23 מליון ל"י (לאחר קיוויו עם התחייבויות הבנק לממשלה). בחשבונות אלה חלה בשנת 1960 הקטנה בסך 2 מליון ל"י. מלבד זאת כוללים חשבונות הממשלה חשבונות הקשורים ברכישת עודפי המזון, שהגיעו ליום 31.12.1960 ל־134 מליון ל"י. לפי המדד שנקבע גדלו החשבונות הקשורים ברכישת עודפי מזון מ־51 נקודות לסוף שנת 1955 ל־365 נקודות לסוף שנת 1960. הגידול המהיר היה בשנתיים האחרונות: בשנת 1959 גדלו חשבונות אלה ב־49 מליון ל"י, ובשנת 1960 ב־34 מליון ל"י. גידול זה נובע בחלקו מהאטה מסוימת בניצול סכומי המענקים.

גידול החוב הלא ממשלתי לבנק היה יותר מגידול החוב הממשלתי ובמיוחד בשלוש השנים האחרונות. בהן גדל חוב זה מ־160 מליון ל"י בסוף שנת 1957 ל־262 מליון ל"י בסוף שנת 1959 ול־445 מליון ל"י בסוף שנת 1960. גידול זה נובע כמעט כולו מגידול היתרות במטבע חוץ בבנקים בחו"ל.

לוח 3 מראה את השימוש באמצעי הבנק ממוינים לפי מטבע ישראלי ולפי מטבע חוץ וזהב. הלוח מצביע על גידול יותר מהיר של הנכסים במטבע חוץ וזהב מזה של הנכסים במטבע ישראלי: משקלם של החובות במטבע חוץ וזהב בסך הכל הנכסים עלה מ־27% ל־31.12.1955 ל־39.5% ל־31.12.1960.

השוואת הנתונים בלוח זה אל הנתונים על התפתחות האמצעים המוצגים בלוח 1 (עמ' 302) מראה: האמצעים בלירות ישראליות גדלו בתקופה הנזכרת ב־446 מליון ל"י, ואילו השימוש בלירות ישראליות גדל ב־341 מליון ל"י בלבד; לעומת זה גדלו האמצעים במטבע חוץ ב־180 מליון ל"י, והשימוש במטבע חוץ גדל ב־285 מליון ל"י. התפתחות זאת אופשרה על ידי כך, שהבנק המיר הכנסות במטבע החוץ של מעבירי מטבע כזה להתחייבויות במטבע ישראלי ושמר באותו זמן את מטבע החוץ בתורת פקדונות אצל כתביו בחו"ל. פעולה זו בולטת בעיקר בשלוש השנים האחרונות. כשהיתרות במטבע חוץ עלו יותר מפי ארבעה: מ־88 מליון ל"י בסוף שנת 1957 ל־372 מליון ל"י בסוף שנת 1960; עיקר הגידול היה בשנת 1960, כשיתרות אלו גדלו ב־163 מליון ל"י.

הכנסות הוצאות והרווחים של הבנק (לוח 4)
בלוח 4 (ראה עמ' 308) מרוכזים נתונים על הכנסות הבנק, הוצאותיו, ריווח מפעולותיו והריווח הנקי לשש השנים מ־1955 עד 1960.

בעת הערכת ההכנסות הגולמיות והריווח של בנק ישראל יש לזכור, שהבנק — כבנק מרכזי — אינו מוסד שמטרתו לצבור רווחים אלא לנהל, להסדיר ולכוון את מערכת המטבע ואת מערכת האשראי והבנקאות בישראל בהתאם למדיניות הכלכלית של הממשלה. לפיכך יש לבנק הוצאות ניכרות, שאינן קשורות בהכנסותיו; מאידך היקף ההכנסות וטיבן נקבעים לא על פי יעילות פעולתו

של הבנק אלא על פי גורמים משקיים-כלליים, שאין לבנק שליטה בלעדית עליהם, כגון היקף יתרות מטבע החוץ ושערי הריבית בשוקי הכספים הבינ-לאומיים והמקומיים, סכום המטבע במחזור ויתרות המוסדות הבנקאיים.

(א) ההכנסה הגולמית השנתית גדלה מ-6 מיליון ל"י בשנת 1955 ל-24 מיליון ל"י בשנת 1960. קצב ההתפתחות בסניפים השונים של הכנסה זו לא היה אחיד בשלוש השנים האחרונות. הלוח הבא מראה את קצב ההתפתחות בשנים 1958 עד 1960.

פירוט ההכנסה הגולמית והתפתחות סעיפי ההכנסה השונים

לשנים 1958 עד 1960 (1958 = 100)

1960		1959		1958		
מדד	באלפי ל"י	מדד	באלפי ל"י	מדד	באלפי ל"י	
104	10,659	96	9,815	100	10,232	ריבית על חוב הממשלה הכנסות מפקדונות במטבע
300	10,017	225	7,527	100	3,352	חוץ בבנקים בחו"ל
169	2,403	95	1,351	100	1,424	ריבית מנכיון משנה
86	970	123	1,393	100	1,131	הכנסות שונות
<u>149</u>	<u>24,049</u>	<u>124</u>	<u>20,086</u>	<u>100</u>	<u>16,139</u>	ס"ה ההכנסה הגולמית

בעוד שבריבית שנתקבלה מחובות הממשלה לא היו תנודות ניכרות, גדלה בתמידות — עם גידול היתרות עצמן — ההכנסה מפקדונות במטבע חוץ בבנקים בחו"ל; הכנסה זו גדלה פי שלושה משנת 1958 לשנת 1960. התנודות בהכנסות מריבית מנכיון משנה נובעות משינויים בהיקף נכיון המשנה.

(ב) ההכנסה הנקייה של הבנק הייתה בשתי השנים הראשונות של קיומו 81% מההכנסה הגולמית. בשנת 1957 היא ירדה ל-72%. החל משנת 1959 מסתמן קו עלייה אטי.

(ג) ההוצאות המינהליות יציבות במשקלן לעומת ההכנסה הגולמית, אף כי ההכנסה הגולמית גדלה בתקופה זו פי ארבעה; הן מהוות 10% עד 12% מהכנסה זאת. בדרך כלל מביא גידול ההכנסות גם לגידול ההוצאות המינהליות, אך בקצב יותר אטי. בבנק ישראל קצב הגידול של ההוצאות המינהליות מקביל לקצב גידול ההכנסה הגולמית; הסיבה לכך היא הרחבת פעולות הבנק בתחומים, שאינם מביאים הכנסות לבנק ושדורשים כוח אדם מיוחד לפעולות אלו: המחקר הכלכלי, הפיקוח על הבנקים ומסלקת הבנקים.

(ד) ההוצאות להדפסת שטרי כסף ולהטבעת מטבעות וההוצאות לבניינים וציוד הן חד-פעמיות לפי אופיין ולפיכך משתנה משקלן משנה לשנה.

(ה) עודף ההכנסות על ההוצאות גדל משנה לשנה והוא מהווה לשנת 1960 60% מההכנסה הגולמית. עודף זה, שהגיע בשנה זו ל-14.3 מיליון ל"י בקירוב, הועבר בהתאם לחוק בנק ישראל לאוצר המדינה.

(א) בנק ישראל: מאזן ליום 31 בדצמבר 1960

31.12.1959		31.12.1960		התחייבויות		31.12.1959		31.12.1960		נכסים	
ל"ג	ל"ד					ל"ג	ל"ד				
10,000,000	10,000,000	הון הבנק		14,027,066		11,254,201		זהב			
10,000,000	10,000,000	קרן מילואים		208,968,172		372,349,218		יתרות בבנקים בחו"ל במטבע חוץ			
273,027,487	315,868,410	שטרי כסף ומעות במחזור		5,668,609		4,546,075		חשבונות סילוקין בקשר להסכמים מסחריים			
26,762,197	9,069,265	חשבונות סילוקין בקשר להסכמים מסחריים		69,400,000		69,400,000		שטרי אוצר			
642,003	761,627	פקדונות מוסדות כספיים בין-לאומיים		77,276,000		77,257,000		שטרי מקרקעין			
126,060,617	162,223,606	פקדונות מוסדות בנקאיים (כולל מוסדות כספיים) בחשבון עו"ש		58,502,000		60,668,000		מקדמת בטחון			
		פקדונות מוסדות בנקאיים (כולל מוסדות כספיים) לזמן קצוב		110,000,000		110,000,000		מקדמת קליטה ובטחון			
68,935,000	96,346,000	פקדונות מוסדות בנקאיים (כולל מוסדות כספיים) לזמן קצוב		449,265		295,442		אגרות חוב ממשלתיות ואחרות			
85,196,662	174,173,052	פקדונות מוסדות בנקאיים במטבע חוץ		4,100,000		4,100,000		שטרי התחייבות של הממשלה			
9,672,396	24,183,832	פקדונות הממשלה		19,452,730		58,883,781		מקדמות לממשלה			
17,434,158	28,817,639	פקדונות הממשלה במטבע חוץ		34,586,686		16,291,308		חשבונות ממשלה אחרים			
		פקדונות בקשר להסכמים על עורפי מזון (ראה נכסים)		—		1,080,000		מקדמות לממשלה במטבע חוץ			
100,233,220	134,391,735	פקדונות מוסדות אחרים		13,801,065		15,009,588		שטרות שנוכו במטבע ישראלי			
7,897,730	7,063,455	פקדונות מוסדות אחרים		19,797,195		41,964,176		שטרות שנוכו במטבע חוץ			
—	4,252,507	פקדונות מוסדות אחרים במטבע חוץ		100,233,220		134,391,735		חשבונות עורפי מזון (ראה התחייבויות)			
—	37,300,478	קרנות חליפין — פקדונות במטבע חוץ		—		37,300,478		קרנות חליפין — יתרת חוב בל"י			
		התחייבויות בעד אשראים דוקומנטריים שנפתחו או שקוימו בקשר להסכמי תשלומים (ראה נכסים)		1		1		נכסי הבנק במקרקעין ובציוד			
		התחייבויות בעד אשראים דוקומנטריים שנפתחו או שקוימו בקשר להסכמי תשלומים (ראה נכסים)		33,532,991		48,535,911		אשראים דוקומנטריים שנפתחו או שקוימו בקשר להסכמי תשלומים (ראה התחייבויות)			
33,532,991	48,535,911	התחייבויות בעד ערבויות שניתנו (ראה נכסים)		26,147,224		21,764,648		ערבויות שניתנו (ראה התחייבויות)			
26,147,224	21,764,648	חשבונות אחרים		286,481		410,348		חשבונות אחרים			
687,020	749,745										
<u>796,228,705</u>	<u>1,085,501,910</u>	התחייבויות — ס"ה		<u>796,228,705</u>		<u>1,085,501,910</u>		נכסים — ס"ה			

(ב) בנק ישראל: השבון ריווח והפסד

לשנה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 1960

1959	1960	הכנסות	1959	1960	הוצאות
ל"י	ל"י		ל"י	ל"י	
20,085,684	24,049,050	ריבית, עמלות שנתקבלו והכנסות שונות	5,401,462	5,973,013	ריבית ששולמה
			2,108,693	2,415,224	הוצאות מינהליות
			1,638,323	811,603	הדפסת שטרי כסף והטבעת מטבעות
			693,907	525,338	הוצאות לבניינים וציוד
			10,243,299	14,323,872	ריווח נקי
<u>20,085,684</u>	<u>24,049,050</u>	ס"ה	<u>20,085,684</u>	<u>24,049,050</u>	ס"ה

(ג) בנק ישראל: השבון חלוקת רווחים

לשנה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 1960

1959	1960		1959	1960	
ל"י	ל"י		ל"י	ל"י	
10,243,299	14,323,872	יתרת הריווח הנקי	10,243,299	14,323,872	לאוצר — החשב הכללי
<u>10,243,299</u>	<u>14,323,872</u>	ס"ה	<u>10,243,299</u>	<u>14,323,872</u>	ס"ה

לוח 1

(א) אמצעי בנק ישראל

בתקופה 31.12.1955 עד 31.12.1960

31.12.1960		31.12.1959		31.12.1958		31.12.1957		31.12.1956		31.12.1955		
%	אלפי ל"י	%	אלפי ל"י	%	אלפי ל"י	%	אלפי ל"י	%	אלפי ל"י	%	אלפי ל"י	
100.0	924,150	100.0	708,755	100.0	581,116	100.0	501,140	100.0	447,443	100.0	299,400	ס"ה אמצעים
79.7	736,655	84.2	596,796	89.7	521,203	90.7	454,579	94.0	420,961	97.2	290,934	1. האמצעים בל"י
53.9	498,092	59.1	419,088	70.0	406,581	74.4	372,869	80.2	358,858	90.9	272,131	א. האמצעים מכוח חיק בנק ישראל
2.2	20,000	2.8	20,000	3.4	20,000	3.4	16,834	2.9	12,997	3.7	11,032	(1) הון וקרנות
34.2	315,868	38.5	273,027	45.5	264,106	48.4	242,826	53.6	239,865	61.3	183,561	(2) מטבע במחזור (שטרי בנק ומעות)
17.5	162,224	17.8	126,061	21.1	122,475	22.6	113,209	23.7	105,996	25.9	77,538	(3) פקדונות עו"ש של הבנקים הישראליים
25.8	238,563	25.1	177,708	19.7	114,622	16.3	81,710	13.8	62,103	6.3	18,803	ב. אמצעים אחרים
10.4	96,346	9.7	68,935	9.2	53,710	5.4	27,000	1.6	7,325	2.1	6,200	(1) פקדונות בנקים לזמן קצוב
15.4	142,217	15.4	108,773	10.5	60,912	10.9	54,710	12.2	54,778	4.2	12,603	(2) פקדונות של מוסדות חוץ
20.3	187,495	15.8	111,959	10.3	59,913	9.3	46,561	6.0	26,482	2.8	8,466	2. אמצעי הבנק במטבע חוץ
19.3	178,426	12.0	85,197	6.6	38,429	4.5	22,690	2.5	11,052	1.0	3,097	(1) פקדונות מוסדות בנקאיים
1.0	9,069	3.8	26,762	3.7	21,484	4.8	23,871	3.5	15,430	1.8	5,369	ישראליים במטבע חוץ
												(2) פקדונות מוסדות חוץ

(ב) מגמת ההתפתחות של אמצעי הבנק

לפי מדד (100 = 31.12.1957)

31.12.1960	31.12.1959	31.12.1958	31.12.1957	31.12.1956	31.12.1955	
184	141	116	100	89	60	ס"ה אמצעים
162	131	115	100	93	64	1. האמצעים בל"י
133	112	109	100	96	73	א. האמצעים מכוח חוק בנק ישראל
119	119	119	100	77	65	(1) הון וקרנות
130	112	109	100	99	75	(2) מטבע במחזור (שטרי בנק ומעות)
143	111	108	100	94	68	(3) פקדונות עו"ש של הבנקים הישראליים
292	217	140	100	76	23	ב. אמצעים אחרים
357	255	199	100	27	23	(1) פקדונות בנקים לזמן קצוב
260	199	111	100	100	23	(2) פקדונות של מוסדות חוץ
403	240	129	100	57	18	2. אמצעי הבנק במטבע חוץ
786	375	169	100	49	14	(1) פקדונות מוסדות בנקאיים ישראליים במטבע חוץ
38	112	90	100	65	22	(2) פקדונות מוסדות חוץ

לוח 2

(א) השימוש באמצעי הכנסק ממוינים לפי סקטור ממשלתי ולא-ממשלתי

בתקופה 31.12.1960 עד 31.12.1955

31.12.1960		31.12.1959		31.12.1958		31.12.1957		31.12.1956		31.12.1955		
%	אלפי ל"י	%	אלפי ל"י	%	אלפי ל"י	%	אלפי ל"י	%	אלפי ל"י	%	אלפי ל"י	
100.0	924,150	100.0	708,755	100.0	581,116	100.0	501,140	100.0	447,443	100.0	299,400	ס"ה כללי
51.9	479,366	63.1	446,894	63.6	369,863	68.1	341,105	67.7	302,817	60.3	180,506	1. חשבונות הממשלה
	321,720		319,727		214,756		217,810		158,761		146,452	(1) שטרי התחייבויות של הממשלה וניירות ערך
	113,556		54,040		137,337		110,531		131,691		62,272	(2) מקדמות ארעיות לממשלה למיניהן
	90,302		27,106		33,658		24,082		33,595		46,995	(3) פחות: פקדונות הממשלה ומוסדות ממשלתיים
	344,974		346,661		318,435		304,259		256,857		161,729	(3) — (2) + (1)
	134,392		100,233		51,428		36,846		45,960		18,777	(4) חשבונות הקשורים ברכישת עודפי מו"ן
48.1	444,784	36.9	261,861	36.4	211,253	31.9	160,035	32.3	144,626	39.7	118,894	2. חשבונות לא-ממשלתיים
	56,635		33,197		27,622		53,372		36,789		18,990	(1) חשבונות הקשורים במשק הישראלי
	388,149		228,664		183,631		106,663		107,837		99,904	(2) חשבונות הקשורים בחוץ לארץ

(ב) מנגמת ההתפתחות של השימוש באמצעי הכנסה

ממוינים לפי סקטור ממשלתי ולא-ממשלתי

לפי מדד (100 = 31.12.1957)

31.12.1960	31.12.1959	31.12.1958	31.12.1957	31.12.1956	31.12.1955	
184	141	116	100	89	60	ס"ה כללי
140	131	108	100	89	53	1. חשבונות הממשלה
148	147	98	100	73	67	(1) שטרי התחייבויות של הממשלה וניירות ערך
103	49	124	100	119	56	(2) מקדמות ארעיות לממשלה למיניהן
375	112	140	100	139	195	(3) פחות: פקדונות הממשלה ומוסדות ממשלתיים
113	114	105	100	84	53	(1) + (2) - (3)
365	272	139	100	125	51	(4) חשבונות הקשורים ברכישת עודפי מזון
278	164	132	100	90	74	2. חשבונות לא-ממשלתיים
106	62	52	100	69	35	(1) חשבונות הקשורים במשק הישראלי
364	214	172	100	101	94	(2) חשבונות הקשורים בחוץ לארץ

לוה 3

(א) השימוש באמצעי הננקט ממדיניות לפי מטבעת ישראל ומטבע חוץ

במקופה 31.12.1955 עד 31.12.1960

31.12.1960		31.12.1959		31.12.1958		31.12.1957		31.12.1956		31.12.1955		
%	אלפי ל"י	%	אלפי ל"י	%	אלפי ל"י	%	אלפי ל"י	%	אלפי ל"י	%	אלפי ל"י	
100.0	924,150	100.0	708,755	100.0	581,116	100.0	501,140	100.0	447,443	100.0	299,400	נכסים במטבע ישראלי ובמטבע חוץ
60.5	559,074	67.4	477,728	63.1	366,872	67.8	339,610	57.2	256,010	73.0	218,481	1. נכסים במטבע ישראלי
	544,404		464,328		357,080		307,223		234,557		205,633	(1) חוב הממשלה
	14,670		13,400		9,792		32,387		21,453		12,848	(2) חוב המשק הישראלי לא-ממשלתי
39.5	365,076	32.6	231,027	36.9	214,244	32.2	161,530	42.8	191,433	27.0	80,919	2. נכסים במטבע חוץ וזהב
	11,254		14,027		6,215		6,269		8,442		2,042	(1) זהב
	372,350		208,968		163,442		88,211		91,711		88,819	(2) יתרות בבנקים בחו"ל במטבע חוץ
	4,546		5,669		13,974		12,183		7,684		9,043	(3) חשבונות סילוקין בקשר להסכמים מסחריים
	41,964		19,797		17,830		20,985		15,336		6,142	(4) שטרות שנוכו במטבע חוץ
	—		—		12,783		33,882		68,260		—	(5) מקדמות לממשלה במטבע חוץ
	65,038		17,434		—		—		—		25,127	(6) פחות: פקדונות הממשלה במטבע חוץ

(ב) מגמת ההתפתחות של השימוש באמצעי הכנק ממוינים לפי מטבע ישראלי ומטבע חוץ

בתקופה 31.12.1955 עד 31.12.1960

לפי מדד (100 = 31.12.1957)

31.12.1960	31.12.1959	31.12.1958	31.12.1957	31.12.1956	31.12.1955	
184	141	116	100	89	60	נכסים במטבע ישראלי ובמטבע חוץ
165	141	108	100	75	64	1. נכסים במטבע ישראלי
177	151	116	100	76	67	(1) חוב הממשלה
45	41	30	100	66	40	(2) חוב המשק הישראלי הלא-ממשלתי
226	143	133	100	118	50	2. נכסים במטבע חוץ וזהב
179	224	99	100	135	32	(1) זהב
422	237	185	100	104	101	(2) יתרות בכנקים בחו"ל במטבע חוץ
37	46	115	100	63	74	(3) חשבונות סילוקין בקשר להסכמים מסחריים
200	94	85	100	73	29	(4) שטרות שנוכו במטבע חוץ
—	—	38	100	201	—	(5) מקדמות לממשלה במטבע חוץ
—	—	—	—	—	—	(6) פחות: פקדונות הממשלה במטבע חוץ

לוח 4

הכנסות הוצאות וריווח נקי של בנק ישראל

בשנים 1955—1960

1960		1959		1958		1957		1956		1955		
%	אלפי ל"י	%	אלפי ל"י	%	אלפי ל"י	%	אלפי ל"י	%	אלפי ל"י	%	אלפי ל"י	
100	24,049	100	20,086	100	16,139	100	11,677	100	10,250	100	6,005	1. הכנסה גולמית
25	5,973	27	5,402	28	4,425	28	3,256	19	1,944	19	1,113	2. ריבית ששולמה
75	18,076	73	14,684	72	11,714	72	8,421	81	8,306	81	4,892	3. הכנסה נקייה (2—1)
10	2,415	11	2,109	10	1,700	12	1,375	11	1,126	10	631	4. הוצאות מינהליות
65	15,661	62	12,575	62	10,014	60	7,046	70	7,180	71	4,261	5. ריווח מפעולות (4—3)
3	812	8	1,638	8	1,360	1	83	2	184	10	612	6. הוצאות הופסת שטרי כסף
2	525	3	694	7	1,140	1	119	4	447	9	513	7. הוצאות לבניינים וציוד
5	1,337	11	2,352	15	2,500	2	202	6	631	19	1,125	סעיף 7+6
60	14,324	51	10,243	47	7,514	58	6,844	64	6,549	52	3,136	8. עורף ההכנסות (7—6—5)